

ZAKON

O ŽELJEZNICAMA BOSNE I HERCEGOVINE

I - Opće odredbe

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuje se ukupno strukturno i eksploataciono područje željezničkog prijevoznog sistema u Bosni i Hercegovini, uslovi i način upravljanja željezničkom infrastrukturom, obavljanje prijevoza u željezničkom saobraćaju, kontrola, nadzor, regulatorne i apelacione funkcije, kao i druga pitanja značajna za rad i funkcioniranje željezničkog prijevoznog sistema.

Član 2.

(Opći ciljevi željezničkog sektora u Bosni i Hercegovini)

U reguliranju i upravljanju željezničkim sektorom u Bosni i Hercegovini treba ostvariti sljedeće ciljeve:

- a) osigurati kontinuirani razvoj stabilnog željezničkog prijevoznog sistema s efektivnom konkurencijom među željezničkim operaterima, te drugim modusima radi zadovoljenja potreba javnosti;
- b) osigurati nediskriminirajući pristup i korištenje željezničke infrastrukture;
- c) podstaći efikasno i transparentno upravljanje željezničkim sektorom uz usklađivanje aktivnosti i standarda;
- d) slijediti preovladavajuće međunarodne standarde i važeće direktive Evropske unije;
- e) unapređivati siguran i efikasan željeznički prijevozni sistem;
- f) osigurati pravično i brzo donošenje regulatornih odluka, te rješavanje svih postupaka koji se po ovom zakonu mogu ili moraju pokrenuti.

Član 3.

(Definicije)

Pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

Brčko Distrikt podrazumijeva Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine;

Entiteti ili entitet podrazumijeva Federaciju Bosne i Hercegovine, odnosno Republiku Srpsku;

Licenca je ovlaštenje kojim se priznaje svojstvo željezničkog operatera. To svojstvo može se ograničiti na pružanje pojedinih vrsta usluga;

Upravitelj/upravitelji željezničke infrastrukture je svako javno preduzeće ili kompanija koja je odgovorna za uspostavljanje i održavanje javne željezničke infrastrukture ili privatne željezničke infrastrukture povezane s javnom željezničkom infrastrukturom;

Mreža je cjelokupna željeznička infrastruktura kojom upravlja upravitelj infrastrukture;

Izjava o mreži je izjava koja detaljno razrađuje opća pravila, rokove, procedure i kriterije u vezi s određenjem tarifa i dodjelom kapaciteta. Također obuhvata i druge informacije neophodne za primjenu kapaciteta infrastrukture;

Dozvola je ovlaštenje kojim se priznaje svojstvo upravitelja infrastrukture. Ova funkcija može se ograničiti na pružanje određenih vrsta usluga;

Javna željeznička infrastruktura je sva imovina željezničke infrastrukture koju posjeduju entiteti u cijelosti ili djelimično kao i imovina koju posjeduje Brčko Distrikt i sve stavke navedene u Dodatku I. A Uredbe Komisije (EEC), br. 2598/70 od 18. decembra 1970., kojim se utvrđuju stavke koje će biti obuhvaćene pod različitim zaglavljima u formi računa prikazanih u Dodatku I. Uredbe (EEC), br. 1108/70(1), sa izuzetkom posljednjeg stava koji, samo radi Direktive, glasi: "zgrade koje koristi odjel infrastrukture" i tačke 2. b., c., d. u Dodatku II. Direktive 2001/14/EC Evropskog parlamenta i Vijeća Evrope od 26. februara 2001. o dodjeli kapaciteta željezničke infrastrukture i za ujednačavanje naknada za korištenje željezničke infrastrukture i dobivanje potvrde o sigurnosti;

Potvrda o sigurnosti je ovlaštenje kojim željeznički operater dokazuje da ispunjava sve propisane uslove sigurnosti za siguran prijevoz;

Država je država Bosna i Hercegovina;

Red vožnje su podaci kojima se utvrđuju sva planirana kretanja vozova i željezničkih vozila koja će se odvijati na određenoj infrastrukturi u periodu za koji on važi.

Željeznički operater je svako javno preduzeće ili kompanija koja pruža usluge prijevoza robe, odnosno putnika željeznicom, pod uslovom da ta kompanija osigurava i vuču vozova. Ovim pojmom obuhvaćene su i kompanije koje pružaju samo usluge vuče vozova;

Željeznički pravac je infrastrukturni kapacitet potreban za željeznički prijevoz između dva mjesta u određenom periodu.

Član 4.

(Željeznički prijevoz i željeznička infrastruktura)

- (1) Organizacija željezničkog sistema uspostavljena prema ovom zakonu zasniva se na principu razdvajanja usluga u željezničkom prijevozu i željezničke infrastrukture.
- (2) Željezničkom operateru neće biti dozvoljeno pružanje usluga željezničkog prijevoza u Bosni i Hercegovini ako mu nije izdata odgovarajuća licenca i potvrda o sigurnosti, u skladu s ovim zakonom.
- (3) Upravitelju željezničke infrastrukture neće biti dozvoljeno upravljanje javnom željezničkom infrastrukturom ili privatnom željezničkom infrastrukturom povezanom s javnom željezničkom infrastrukturom ako mu nije izdata dozvola prema ovom zakonu.

II - Regulatorni odbor željeznica Bosne i Hercegovine

Odjeljak 1. Uspostavljanje i ovlaštenja Regulatornog odbora željeznica Bosne i Hercegovine

Član 5.

(Osnivanje, organizacija i finansiranje)

- (1) Ovim zakonom osniva se Regulatorni odbor željeznica Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Regulatorni odbor), kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva komunikacija i prometa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).
- (2) Regulatorni odbor je, u pogledu organizacije, finansiranja, ovlaštenja i odlučivanja, nezavisan od željezničkih operatera i upravitelja infrastrukture.
- (3) Radni odnosi državnih službenika i zaposlenika Regulatornog odbora uređuju se Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04 i 37/04) i Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04 i 7/05).
- (4) Radom Regulatornog odbora rukovodi direktor kojeg imenuje ministar komunikacija i prometa u skladu s odredbama Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03), nakon saglasnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, na period od četiri godine, s mogućnošću obavljanja još jednog mandata.
- (5) Direktor je za svoj rad odgovoran ministru komunikacija i prometa.
- (6) Sjedište Regulatornog odbora je u Doboju.

Član 6.

- (1) Ministar komunikacija i prometa, na prijedlog direktora, donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji s ciljem osiguranja efikasnog izvršavanja funkcija i odgovornosti Regulatornog odbora utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona.
- (2) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji smatra se donesenim kada ga svojom odlukom potvrdi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Član 7.

Regulatorni odbor finansira se iz budžeta institucija BiH i drugih izvora.

Član 8.

(Ovlaštenja Regulatornog odbora)

Ovlaštenja Regulatornog odbora su sljedeća:

A. Regulatorna ovlaštenja

- (1) Regulatorni odbor propisuje tehničke standarde i tehničke specifikacije te kontrolira željeznički sektor u Bosni i Hercegovini, vodeći pritom računa o direktivama Evropske unije o željeznicama.
- (2) Propisi iz stava (1) ovog člana objavljuju se u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.
- (3) Ministar komunikacija i prometa, ne ograničavajući regulatorna ovlaštenja Regulatornog odbora, može, na zahtjev Regulatornog odbora, propisati smjernice i procedure za provođenje propisa iz stava (1) ovog člana. Primjenu smjernica i procedura nadzire Regulatorni odbor.

B. Ovlaštenja za izdavanja licenci, potvrda o sigurnosti i dozvola

Regulatorni odbor je jedinstveni organ odgovoran za izdavanje, praćenje i oduzimanje licenci, potvrda o sigurnosti i dozvola. U tom smislu, Regulatorni odbor donosi uputstva i propisuje obrasce u vezi s podnošenjem zahtjeva i uslove za izdavanje licenci, potvrda o sigurnosti i dozvola. Regulatorni odbor ne može prenositi ova ovlaštenja.

C. Ostala ovlaštenja i funkcije

- (1) Regulatorni odbor također:
 - a) donosi instrukcije za sigurnost i interoperabilnost željezničkog sistema, nadzire poštivanje tih instrukcija i odobrava željezničku opremu potrebnu za sigurnost i interoperabilnost;
 - b) kontrolira i izvještava o inspekcijskim kontrolama;
 - c) obavlja istrage o nezgodama i izvještava o njima;
 - d) vodi i objavljuje statistiku o nezgodama;
 - e) žalbeno je tijelo za željezničke operatere, u skladu s članom 23. ovog zakona.
- (2) Ministar komunikacija i prometa može, na prijedlog direktora, prenijeti funkcije iz tačaka a) do d) iz stava (1) ovog člana na nadležna entitetska ministarstva, ako nije drugačije propisano.
- (3) Nadležna entitetska ministarstva mogu dalje prenositi dodijeljene im funkcije na svako domaće ili strano pravno lice koje ispunjava odgovarajuće uslove, ako je to izričito dozvoljeno aktom ministra komunikacija i prometa iz stava (2) ovog člana.
- (4) Svaki prijenos i daljnji prijenos funkcija obavlja se u pisanoj formi, pri čemu se utvrđuju uslovi za prestanak prijenosa funkcija.
- (5) Nadležna entitetska ministarstva, odnosno pravna lica na koja se funkcije prenose, odgovorna su ministru komunikacija i prometa i nadležnim entitetskim ministrima.
- (6) Pravnim licima nije dopušten daljnji prijenos ovlaštenja.

Član 9.

(Žalba protiv odluka Regulatornog odbora)

- (1) Protiv odluke Regulatornog odbora može se izjaviti žalba Ministarstvu.

- (2) Podnosilac žalbe dužan je detaljnije navesti dijelove odluke protiv koje izjavljuje žalbu, prijedlog izmjene i obrazloženje prijedloga izmjene.
- (3) Ministarstvo je dužno odlučiti o žalbi u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.
- (4) Rješenje Ministarstva je konačno u upravnom postupku, te se protiv njega, kao i u slučaju šutnje administracije, može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Član 10.

(Godišnji izvještaj Regulatornog odbora)

- (1) Regulatorni odbor podnosi Ministarstvu godišnji izvještaj o svom radu i razvoju željezničkog sektora u Bosni i Hercegovini najkasnije četiri mjeseca nakon isteka prethodne godine.
- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana bez ograničenja sadržava:
 - a) ukupne aktivnosti željezničkog sektora u smislu obavljenog saobraćaja i njegove efikasnosti mjerene nivoima saobraćaja po jedinici utrošenog rada i drugim ključnim mjerilima;
 - b) evidenciju o nezgodama i ocjenu sigurnosti željezničkog sektora;
 - c) ocjenu rada željezničkog sektora, te uočene eventualne probleme u primjeni ovog zakona.

Odjeljak 2. Ovlaštenja Regulatornog odbora za izdavanje licenci

Član 11.

(Zahtjev za izdavanje licence, potvrde o sigurnosti i dozvole)

- (1) Svako ko se namjerava baviti pružanjem usluga željezničkog prijevoza ili upravljanjem infrastrukturom u Bosni i Hercegovini dužan je podnijeti zahtjev Regulatornom odboru za izdavanje licence, potvrde o sigurnosti ili dozvole, uz koji prilaže dokumente i podatke u skladu s uputstvima koja donosi Regulatorni odbor, prema članu 8. B. ovog zakona.
- (2) Regulatorni odbor daje potvrdu podnosiocu zahtjeva da je zahtjev primljen, najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema.
- (3) Od odredbi ovog člana izuzeta su preduzeća koja isključivo:
 - a) pružaju usluge željezničkog prijevoza ljudi u urbanim sredinama na željezničkoj infrastrukturi koja nije povezana s javnom željezničkom infrastrukturom prema definiciji iz ovog zakona i
 - b) obavljaju prijevoz robe na privatnoj željezničkoj infrastrukturi koju može koristiti isključivo vlasnik infrastrukture za svoje potrebe prijevoza robe.

Član 12.

(Uslovi za izdavanje licence)

Za dobivanje licence podnosilac zahtjeva mora ispunjavati sljedeće uslove:

- a) **finansijska sposobnost:** podnosilac zahtjeva dužan je dokazati da je platežno sposoban i sposoban da ispuni svoje sadašnje i buduće obaveze utvrđene na osnovu realnih pretpostavki u narednih 12 mjeseci. Podnosilac zahtjeva ne može imati dugovanja po osnovu neplaćenog poreza ili doprinosa. Radi ocjene finansijske sposobnosti, svaki podnosilac zahtjeva dužan je dostaviti godišnji revidirani završni račun ili bilans stanja, ukoliko nije u mogućnosti dostaviti završni račun. Obavezno se dostavljaju detaljni podaci o: 1) raspoloživim sredstvima, uključujući i bankovno stanje i zajmove; 2) raspoloživim sredstvima i aktivima kao osiguranju; 3) obrtnim sredstvima; 4) odgovarajućim troškovima uključujući troškove nabavke u obliku uplata na račun za vozila, zemlju, objekte, instalacije i željeznička vozila, i 5) opterećenjima na imovinu podnosioca zahtjeva;
- b) **osiguranje:** podnosilac zahtjeva mora biti odgovarajuće osiguran;
- c) **dobra reputacija:** podnosilac zahtjeva i njegovi viši rukovodioci moraju imati ugled, a naročito da:
 - I. podnosilac zahtjeva i/ili viši rukovodioci nisu bili pod stečajem u posljednjih pet godina ili da se protiv njega, odnosno njih ne vodi stečajni postupak;
 - II. nije pokrenut zakonom propisan postupak, odnosno preduzete druge radnje s ciljem likvidacije podnosioca zahtjeva ili proglašavanja podnosioca zahtjeva nesolventnim ili izvršenja mjere osiguranja nad bilo kojim materijalnim dobrom podnosioca zahtjeva;
 - III. podnosilac zahtjeva i/ili viši rukovodioci nisu osuđeni za teže krivično djelo (uključujući privredne i saobraćajne prijestupe);
 - IV. podnosilac zahtjeva i/ili viši rukovodioci nisu učinili ozbiljnu ili višestruku povredu važećih zakona o carinama, radu i pravima iz rada, uključujući i propise o sigurnosti na radu, zdravlju i radnoj okolini u posljednjih pet godina;
- d) **stručnost i tehnička opremljenost:** podnosilac zahtjeva, njegovi viši rukovodioci i zaposlenici treba da imaju stručnost koja će osigurati da usluge željezničkog prijevoza koje će podnosilac zahtjeva pružati budu sigurne i pouzdane. Podnosilac zahtjeva treba raspolagati kvalitetnim voznim parkom i drugom odgovarajućom tehničkom opremom.

Član 13.

(Uslovi za izdavanje potvrde o sigurnosti)

- (1) Osim uslova za dobivanje licence iz člana 12. ovog zakona, željeznički operater mora ispunjavati i uslove sigurnosti radi sigurnog odvijanja prijevoza.
- (2) Za dobivanje potvrde o sigurnosti od Regulatornog odbora podnosilac zahtjeva mora:
 - a) dokazati da će djelatnost organizirati tako da se spriječe ili umanje oštećenja lične imovine ili lične povrede;
 - b) donijeti interno uputstvo o sigurnosti u skladu s uputstvima o sigurnosti koje donosi Regulatorni odbor;
 - c) dodijeliti zadatke u vezi sa sigurnošću odgovarajuće osposobljenom osoblju, koje je prošlo redovne ljekarske preglede na kojima nije ustanovljeno zdravstveno stanje koje bi moglo uticati na njihovu sposobnost da obavljaju dodijeljene zadatke;

- d) propisati postupak za izvještavanje Regulatornog odbora o svim nezgodama ili izbjegnutim nezgodama u roku od sedam dana i svim težim nezgodama u roku od 12 sati.

Član 14.

(Uslovi za izdavanje dozvole)

- (1) Za dobivanje dozvole za upravljanje javnom željezničkom infrastrukturom ili privatnom željezničkom infrastrukturom povezanom sa željezničkom infrastrukturom, podnosilac zahtjeva mora ispunjavati sljedeće uslove:
- a) da ima sjedište na teritoriji Bosne i Hercegovine;
 - b) da viši rukovodioci nisu osuđivani za teža krivična djela (uključujući privredne i saobraćajne prijestupe) i da nisu učinili težu ili ponovili povredu bilo kog zakona kojim se uređuju carine, socijalna zaštita ili radni odnosi, uključujući i sigurnost na radu, zdravlje ili radnu sredinu;
 - c) da pokaže da je sposoban ispuniti trenutne i buduće obaveze u narednih 12 mjeseci;
 - d) da ima osposobljeno osoblje koje može osigurati izvršavanje zadataka i odgovornosti, a naročito kontrole željezničkog prijevoza i održavanja i modernizacije željezničke infrastrukture;
 - e) da ispunjava sigurnosne i tehničke zahtjeve za organiziranje i reguliranje kontrole željezničkog prijevoza.
- (2) Sigurnosni i tehnički zahtjevi iz stava (1) ovog člana bliže se utvrđuju podzakonskim aktom Regulatornog odbora. Ovi zahtjevi se, međutim, prilagođavaju prirodi i obimu aktivnosti podnosioca zahtjeva. Regulatorni odbor u dozvoli objašnjava na koji način su prilagođeni zahtjevi i za koje namjene se izdaje dozvola.

Član 15.

(Izdavanje licenci, potvrda o sigurnosti i dozvola)

- (1) Podnosilac zahtjeva koji ispunjava uslove iz čl. 12., 13. ili 14. ima pravo da mu Regulatorni odbor izda licencu, potvrdu o sigurnosti ili dozvolu.
- (2) Željeznički operater koji je dobio licencu u drugoj državi nije dužan podnijeti zahtjev za izdavanje licence, u skladu s važećim sporazumom s tom državom. Međunarodna konvencija, bilateralni ili multilateralni sporazum, čija je potpisnica Bosna i Hercegovina, smatra se sporazumom iz ovog stava.
- (3) Sama licenca ne daje željezničkom operateru pravo pristupa javnoj željezničkoj infrastrukturi.
- (4) Licenca, potvrda o sigurnosti i dozvola izdaju se na rok od pet godina, s mogućnošću produženja.
- (5) Regulatorni odbor može postaviti dodatne uslove za izdavanje licence ili potvrde o sigurnosti željezničkom operateru ili za dozvolu izdatu upravitelju/upraviteljima infrastrukture uz pisanu najavu od mjesec dana.

Član 16.

(Praćenje licenci, potvrda o sigurnosti i dozvola)

- (1) Željeznički operater dužan je osigurati transparentnost svojih finansija, uključujući i sve finansijske naknade ili pomoć koju uplaćuju entiteti i razdvojiti račune za usluge putničkog prijevoza od računa za usluge teretnog prijevoza.
- (2) Regulatorni odbor preispitat će uslove postavljene za licencu, potvrdu o sigurnosti ili dozvolu u roku od jedne godine od dana izdavanja licence, potvrde o sigurnosti ili dozvole.
- (3) Željeznički operater ili upravitelj infrastrukture dužan je u svakom trenutku ispunjavati uslove iz licence, potvrde o sigurnosti ili dozvole koja mu je izdata.
- (4) U slučaju izmjene koja utiče na pravni status željezničkog operatera ili upravitelja infrastrukture, a naročito u slučaju njegovog spajanja ili preuzimanja, Regulatorni odbor može odlučiti da imalac licence ili dozvole mora ponovo zatražiti odobrenje. Željeznički operater ili upravitelj infrastrukture u tom slučaju može nastaviti pružati usluge, osim ako Regulatorni odbor utvrdi da je ugrožena sigurnost.
- (5) U slučaju da željeznički operater ili upravitelj infrastrukture namjerava značajnije mijenjati ili proširivati djelatnost, dužan je dostaviti licencu ili dozvolu Regulatornom odboru na izmjenju.

Član 17.

(Inspekcije i istraga)

- (1) Tokom prijave za dobivanje ili praćenje licence, potvrde o sigurnosti ili dozvole, kandidat ili imalac licence, potvrde o sigurnosti ili dozvole mora poštivati sve zahtjeve Regulatornog odbora za dobivanje informacija i dozvoliti Regulatornom odboru, bez troškova za Regulatorni odbor, da:
 - a) izvrši uvid i napravi kopije računa, knjiga i svih drugih evidencija;
 - b) izvrši uvid i ispitivanje prostorija, opreme, vozila, instalacija, zemljišta i objekata (osim stambenih objekata);
 - c) obavi razgovor s rukovodiocima i osobljem.
- (2) U vezi s istragom nezgode ili inspekcijom, Regulatorni odbor može tražiti pomoć policije i/ili drugih organa vlasti. Regulatorni odbor može saopćiti svaku informaciju koju je dobio ili mu je saopćena ili do koje je došao uz pomoć policijskih i/ili drugih organa vlasti a koja je značajna za istragu ili inspekciju.

Član 18.

(Prestanak važenja i oduzimanje licence, potvrde o sigurnosti ili dozvole)

- (1) Licenca, potvrda o sigurnosti ili dozvola prestaju važiti na dan kada ih oduzme Regulatorni odbor.
- (2) Regulatorni odbor može oduzeti licencu ako:
 - a) željeznički operater prestane ispunjavati neki od uslova iz člana 12. ovog zakona;
 - b) željeznički operater prestane pružati usluge željezničkog prijevoza u Bosni i Hercegovini duže od tri mjeseca, a dostavio je pisanu potvrdu Regulatornom odboru da nema namjeru nastaviti pružati usluge željezničkog prijevoza;

- c) se protiv željezničkog operatera vodi zakonom propisan postupak ili je preduzeta druga radnja s ciljem njegove likvidacije ili proglašenja platežno nesposobnim ili izvršenja mjere osiguranja nad bilo kojim materijalnim dobrom željezničkog operatera koji nisu riješeni u roku od tri mjeseca.
- (3) U slučaju iz tačke a) stava (2) ovog člana, kada je licenca privremeno ili trajno oduzeta zbog neispunjavanja uslova o finansijskoj sposobnosti, Regulatorni odbor može izdati privremenu licencu do reorganiziranja željezničkog operatera, pod uslovom da nije ugrožena sigurnost. Privremena licenca izdaje se najduže na rok od šest mjeseci od dana izdavanja.
- (4) Regulatorni odbor može oduzeti potvrdu o sigurnosti ako:
 - a) željeznički operater ne ispunjava uslove iz člana 13. ovog zakona ili iz akta donesenog na osnovu ovog zakona i
 - b) željeznički operater prestaje pružati usluge željezničkog prijevoza u Bosni i Hercegovini duže od tri mjeseca, a dostavio je pisanu potvrdu Regulatornom odboru da nema namjeru nastaviti pružati usluge željezničkog prijevoza.
- (5) Regulatorni odbor obavještava upravitelje infrastrukture o svakom oduzimanju licence ili potvrde o sigurnosti u roku od tri dana.
- (6) Regulatorni odbor može oduzeti dozvolu ukoliko upravitelj/upravitelji infrastrukture ne ispunjavaju uslove iz člana 14. ovog zakona ili drugog podzakonskog akta donesenog na osnovu ovog zakona.

III - Upravljanje javnom željezničkom infrastrukturom

Član 19.

(Razdvajanje usluga prijevoza i upravljanja infrastrukturom)

- (1) Upravljanje javnom željezničkom infrastrukturom razdvaja se od pružanja usluga željezničkog prijevoza.
- (2) Od upravitelja javne željezničke infrastrukture zahtijeva se da osigura transparentnost svih vrsta prihoda i raspodjele troškova. Aktivnosti upravitelja željezničke infrastrukture bilježe se u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima i praksama. Nezavisna revizorska firma obavlja reviziju finansijskih izvještaja upravitelja infrastrukture.
- (3) Upravitelj/upravitelji javne željezničke infrastrukture potpisat će ugovor s nadležnim vlasnikom javne željezničke infrastrukture. Ugovorom se, između ostalog, detaljno utvrđuju obaveze i odgovornosti upravitelja infrastrukture i vlasnika javne željezničke infrastrukture.

Član 20.

(Dužnosti upravitelja željezničke infrastrukture)

Upravljanje željezničkom infrastrukturom je djelatnost od javnog interesa, a obuhvata:

- 1. izdavanje izjave o mreži;
- 2. održavanje i modernizaciju javne željezničke infrastrukture, njenu zaštitu, te poslove izgradnje i investiranja u javnu željezničku infrastrukturu;

3. organiziranje i reguliranje kontrole željezničkog saobraćaja na šinama u svojoj nadležnosti;
4. odobravanje pristupa željezničkim operaterima javnoj željezničkoj infrastrukturi. Svaki pristup javnoj željezničkoj infrastrukturi odobrava se na nediskriminirajući način. Pristup se zasniva na ugovoru o pristupu javnoj željezničkoj infrastrukturi potpisanom sa željezničkim operaterom. Ugovor o pristupu javnoj željezničkoj infrastrukturi potpisan sa željezničkim operaterom, između ostalog, regulira:
 - a) obostrana prava i obaveze željezničkih operatera i upravitelja javne željezničke infrastrukture,
 - b) određeni željeni kapacitet i naknadu za korištenje javne željezničke infrastrukture,
 - c) druga pitanja u vezi sa sigurnošću prijevoza i zaštitom okoline;
5. dodjeljivanje željezničkih pravaca za sve vrste prijevoza.

S tim u vezi, svake godine pripremaju se i objavljuju redovi vožnje pri čemu se vodi računa o zahtjevima željezničkih operatera za željezničke pravce. Tokom pripreme reda vožnje, svi zahtjevi međunarodnog prijevoza imaju prednost nad drugim vrstama prijevoza;

6. učesće u određivanju cijena za korištenje javne željezničke infrastrukture i prikupljanje tih naknada od željezničkih operatera.

Član 21.

(Organi upravljanja upravitelja javne željezničke infrastrukture)

- (1) Organi upravljanja upravitelja javne željezničke infrastrukture su nadzorni odbor i uprava.
- (2) Nadzorni odbor, između ostalog, ima sljedeća ovlaštenja:
 - a) donošenje odluka o godišnjem budžetu;
 - b) donošenje odluka o četvorogodišnjem poslovnom planu;
 - c) razrada smjernica i principa za direktora koji se odnose na provođenje poslovne djelatnosti i svakodnevno upravljanje;
 - d) imenovanje direktora;
 - e) davanje saglasnosti na organizaciju koju je predložio direktor;
 - f) traženje i upravljanje donacijama dobivenim od međunarodnih i drugih donatora koje su neophodne za osiguranje i razvoj nesmetanog, sigurnog i redovnog saobraćaja;
 - g) davanje saglasnosti na sve kredite čije uzimanje predloži generalni direktor;
 - h) nadgledanje primjene četvorogodišnjeg poslovnog plana;
 - i) usvajanje ili odbijanje periodičnog finansijskog izvještaja;
 - j) donošenje odluka o pitanjima koja je uputila uprava.

- (3) Nadzorni odbor imenuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i rad javnih preduzeća.
- (4) Članovi nadzornog odbora izvršavat će svoje obaveze i ovlaštenja u dobroj vjeri i u interesu upravitelja javne željezničke infrastrukture, s marljivošću, pažnjom i sposobnostima koje razumna lica pokazuju u sličnim situacijama i na sličnim dužnostima.

Članovi nadzornog odbora imaju obavezu povjerljivosti prema upravitelju javne željezničke infrastrukture.

- (5) Članovi nadzornog odbora moraju imati visoku stručnu spremu iz tehničkih, ekonomskih ili pravnih nauka i značajno iskustvo i stručnost u oblasti željezničkog sektora. Članovi nadzornog odbora ne mogu biti imenovani na mjesto direktora ili člana nadzornog odbora bilo kog željezničkog operatera tokom svog mandata kod upravitelja javne željezničke infrastrukture.

Član 22.

- (1) Upravu čine direktor i izvršni direktori. Nadzorni odbor imenuje direktora na osnovu javnog konkursa i transparentnog procesa zapošljavanja. Direktor imenuje izvršne direktore na osnovu javnog oglašavanja za prijem u radni odnos. Direktor i izvršni direktori moraju biti profesionalci visokih moralnih vrijednosti i integriteta. Njihov mandat nespojiv je s drugim rukovodnim funkcijama.
- (2) Direktor, između ostalog, ima sljedeća ovlaštenja:
 - a) pripremanje i podnošenje četverogodišnjeg plana rada i godišnjeg budžeta;
 - b) pripremanje i podnošenje akta o organizaciji čime se osigurava efikasno obavljanje dužnosti i odgovornosti;
 - c) davanje preporuka nadzornom odboru u vezi s odlukama koje on donosi;
 - d) usmjeravanje i primjenu usvojenog četverogodišnjeg poslovnog plana;
 - e) provođenje odluka nadzornog odbora;
 - f) propisivanje poslovnih principa u skladu sa smjericama i politikama koje je propisao nadzorni odbor;
 - g) upravljanje poslovnim aktivnostima i programima, uključujući i potpisivanje ugovora za rad, održavanje i modernizaciju javne željezničke infrastrukture;
 - h) transparentnost u vezi s budžetskim izvorima i troškovima;
 - i) predlaganje finansijskih pozajmica;
 - j) pripremanje periodičnog finansijskog obračuna za prvu polovinu godine;
 - k) čuvanje finansijskih izvještaja u skladu s međunarodnim računovodstvenim i revizorskim standardima;
 - l) podnošenje revidiranih godišnjih finansijskih izvještaja;
 - m) izvještavanje o poslovnim aktivnostima i njihovo podnošenje na uvid nadzornom odboru.

Član 23.

(Žalba Regulatornom odboru)

- (1) Željeznički operater može izjaviti žalbu Regulatornom odboru kada smatra da se prema njemu u odnosu na druge podnosiocima zahtjeva za raspodjelu infrastrukturnog kapaciteta nejednako postupaju ili na bilo koji drugi način trpi štetu u vezi sa:
 - izjavom o mreži;
 - postupcima raspodjele infrastrukture i rezultatima tih postupaka;
 - kriterijima za određivanje naknada za korištenje infrastrukture;
 - visinom i strukturom naknada za korištenje infrastrukture;
 - sporovima koji se odnose na ugovor o pristupu javnoj željezničkoj infrastrukturi;
 - ostalim slučajevima koji se tiču osiguravanja pristupa i korištenja javne željezničke infrastrukture.
- (2) Regulatorni odbor dužan je voditi brigu da naknade, određene za korištenje javne željezničke infrastrukture, budu međusobno usklađene i nediskriminirajuće.
- (3) Pregovori o visini naknade između podnosioca žalbe i upravitelja javne željezničke infrastrukture dopušteni su samo pod nadzorom Regulatornog odbora.
- (4) Regulatorni odbor nastojat će osigurati otvoreno i nediskriminirajuće ponašanje između upravitelja javne željezničke infrastrukture i željezničkog operatera.
- (5) Regulatorni odbor može rješenjem narediti preduzimanje potrebnih mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.
- (6) U postupku rješavanja žalbe, Regulatorni odbor ovlašten je zahtijevati od upravitelja javne željezničke infrastrukture, podnosioca žalbe i trećih zainteresiranih lica sve potrebne podatke i informacije.

IV - Kaznene odredbe

Član 24.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 100.000,00 KM kaznit će se željeznički operater ili upravitelj željezničke infrastrukture za sljedeće prekršaje:
 - a) neposjedovanje odgovarajuće licence, potvrde o sigurnosti ili dozvole (čl. od 12. do 14.),
 - b) nepoštivanje uslova iz licence, potvrde o sigurnosti ili dozvole (član 16.),
 - c) ometanje slobodnog pristupa opremi, instalacijama, zgradama, računima, knjigama i drugim informacijama (član 17.).
- (2) Ako Regulatorni odbor utvrdi da postoji dovoljno osnova za prekršaje iz stava (1) ovog člana, podnijet će zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu za prekršaje.
- (3) Odgovorno lice u pravnom licu, odnosno lice pravnog lica koje je izvršilo prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu do 20.000,00 KM.
- (4) Utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjere prema ovom zakonu ne isključuje mogućnost utvrđivanja odgovornosti ili izricanja drugih mjera u skladu s drugim zakonima.

V - Prijelazne i završne odredbe

Član 25.

(Prijelazne odredbe)

- (1) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona imenovat će se direktor Regulatornog odbora. Do imenovanja direktora, ministar komunikacija i prometa odredit će vršioca dužnosti direktora.
- (2) U roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, Regulatorni odbor će:
 - a) propisati uputstva i obrasce koji se odnose na podnošenje zahtjeva za dobivanje licence, potvrde o sigurnosti ili dozvole u skladu s članom 8.B. ovog zakona,
 - b) donijeti propise o sigurnosnim i tehničkim zahtjevima u skladu s članom 14. stav (2) ovog zakona ;
- (3) U roku od šest mjeseci od dana donošenja uputstava i propisivanja obrazaca u skladu sa stavom (2) ovog člana, željeznički operateri dužni su podnijeti zahtjev Regulatornom odboru radi dobivanja licence i potvrde o sigurnosti.
- (4) Propisi i instrukcije o sigurnosti i interoperabilnosti sistema, doneseni u skladu s ranije važećim propisima, ostaju na snazi do donošenja i/ili objavljivanja novih propisa i instrukcija Regulatornog odbora kojima stare prestaju važiti.
- (5) Nakon stupanja na snagu ovog zakona, vlasnici javne željezničke infrastrukture počinju pregovore radi konsolidiranja upravljanja javnom željezničkom infrastrukturom kako bi se postigle sigurnost i finansijska održivost.
- (6) Pregovori iz stava (5) ovog člana moraju se završiti najkasnije 18 mjeseci od dana donošenja ovog zakona.

Član 26.

Izuzetno od člana 12. stav (1) tačka a) u periodu od pet godina od stupanja na snagu ovog zakona, postojeće željezničke kompanije (J.P. Željeznice Federacije BiH i Akcionarsko društvo Željeznice RS) mogu imati određena dugovanja po osnovu neplaćenog poreza ili doprinosa, o čemu će precizne odredbe donijeti Regulatorni odbor željeznica Bosne i Hercegovine.

Član 27.

- (1) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, vlasnici željezničke infstrukture počet će pregovore radi harmonizacije zakonskih rješenja za finansiranje usluga u željezničkom saobraćaju od nadležnih nivoa vlasti u skladu s praksom Evropske unije.
- (2) Pregovori iz stava (1) ovog člana moraju se završiti najkasnije 18 mjeseci od dana donošenja ovog zakona.

Član 28.

(Završna odredba)

- (1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".
- (2) Ovaj zakon bit će objavljen i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

PSBiH broj 196/05
30. juna 2005. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Šefik Džaferović, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Velimir Jukić, s. r.